

משולחן מדרשים

ירל ע"י מכון
באהלי צדיקים
MACHON BE'OHALEI TZADIKIM

אוצרות דברי תורה, סיפורים מכתבים ופתגמים
מתוך שיחות קודש ופגישות בין גדולי ישראל וכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

באור הפרשה

ההכנה למתן תורה שפנימיות התורה יבוא בגילוי

הַן הִרְאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת כְּבוֹדוֹ וְאֶת גְּדֻלוֹ, וְאֶת-קְלוֹ שְׁמַעְנֵנוּ, מִתּוֹךְ הָאֵשׁ (ואתחנן ה' כ)

כשביקר כ"ק האדמו"ר מאלכסנדר הגה"צ רבי אברהם מנחם דנציגר זצ"ל [בנו של בעל ה"אמונת משה" מאלכסנדר] בהיכל הקודש באור ליום ד' כ"א אייר תשמ"ג בביקור מיוחד שלאחר מכן נסגרו לחצי שעה ביחידות ללא אף אחד מהנוכחים, ציין כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שבמתן תורה מצינו דבר פלא, ההפוך מן הביאור הרווח בעולם. וכך אמר "במתן תורה, היו דברים שנראו גלויות, והיו, שהיו נעלמים. בגלוי, מה שנראה בעת מתן תורה היה "מעשה מרכבה", ואילו דיני התורה נאמרו ברמז בעשרת הדברות, כשלאחר מכן יש להפיק מהם במרוצת הדורות הלכות ודינים, פרטים ופרטי פרטים.

אם כן כששואלים על "פנימיות התורה", הרי שבמתן תורה, ניתנה בפועל פנימיות

מפניני המלכות

למה משה לא נכנס לארץ ישראל?

מספר הרה"ח רבי משה אדרעי שליט"א: זכיתי להיות מקורב להגה"ק האלוקי רבי ישראל אבוחצירא ה"באבא סאלי", וזאת בזכות אחי הגה"ח הרב ישראל אדרעי שליט"א שהוא חתנו של הצדיק הבאבא סאלי ושלוחו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש לנתיבות. זכיתי במשך השנים לשוחח עם ה'באבא סאלי' והיה מאד שמח לדבר עימי בכל פעם שבאתי אליו, בין היתר מידי פעם הייתי מביא לו נקודות משיחות קודש שהועברו בשידור חי מכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש לארץ ישראל ולעיתים זה היה ממש לפנות בוקר.

יום אחד הרגשתי שזו עת רצון מיוחדת, והרהבתי עוז בנפשי לשאול את ה'באבא סאלי' מתי כ"ק הרבי מליובאוויטש יבוא לארץ ישראל. בתגובה לשאלתי ה'באבא

אקטואליה בפרשה

לחזק את כשרות התפילין כהכנה לגאולה

וְקִשְׁרְתֶם לְאוֹת, עַל-יָדְךָ; וְהָיוּ לְטִפְתָּה, בֵּין עֵינֶיךָ (ואתחנן וז)

ביום ראשון כב' סיון תשל"ו, נכנס הגאון רבי שמואל הלוי וואזנער מפוסקי הדור להיכל הקודש של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש. מיד כאשר נכנס קם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ממקומו לכבוד האורח. אל הגאון הרב וואזנער התלוו בני הגאון הרב בן ציון יעקב - רב ביהמ"ד "שבט הלוי - בני יעקב" ברמת בית שמש א' ומחבר הספר "בני יעקב" על עירובין. וכן הגאון הרב דוד לייב גרינפלד שכיהן אז מנהל "ועד משמרת סת"ם, לאחר ששהו כולם ביחד משך זמן, ביקש הרב וואזנער להשאיר ביחידות לבד ושהה בחדרו הקדוש עוד כשלושת רבעי שעה. וכך סיפר לימים הגר"ש וזנאר "כשספרתי בתחילת השיחה שהרב גרינפלד הוא מראשי "ועד משמרת סת"ם", אמר לי כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש שכתוב בחז"ל: "ננתקה את מוסרותימו - אלו תפילין שביד, ונשליכה ממנו עבותימו - אלו תפילין שבראש". והרי כל פרק ב' בתהלים, שם מובא הפסוק, מדבר על התקופה של ערב ביאת

התורה, בגלוי, כפי שנאמר "וירד ה' על הר סיני", עם המרכבה בשלימותה ו-כ"ב אלף מלאכים, כשכל אחד מבני ישראל ראה זאת "ויחזו את האלוקים, ויאכלו וישתו" כל זאת, בגלוי. אולם דווקא החלק הנגלה שבתורה, נאמר הרי בכללות ובנסתר, בעשרת הדברות, כשלאחר מכן היה צורך ללמוד משה רבינו במשך "ארבעים יום וארבעים לילה" את התורה שבכתב ושבעל פה. ומאחר ועומדים עתה בימי הספירה, הרי שההכנה למתן תורה צריך להיות - ש"פנימיות התורה" תבוא בנגלה, כפי שכתוב "ואביטה נפלאות מתורתך", כשמשמעות הדברים מתייחסת לעמקי התורה לדברים המכוסים.

האדמו"ר מאלכסנדר: ההכנה צריכה להיות בזה הסדר שעד ל"ג בעומר ההכנה היא לתורת הנגלה, ומל"ג בעומר ההכנה לפנימיות התורה, ג"ל עיני ואביטה נפלאות - נסתר - עמקות התורה. (כרמנו גיליון י"ג אלול תשמ"ג ושיח שרפי קודש עמוד 163)

סאלי' נתן לי בחיך מכה על הידיים, והביא את המובא מספר הזוהר הקדוש בריש פרשת שלח [דף קנו] ששם כתוב שמששה רבינו הוא בבחינת שמש ורצה להיכנס לארץ ישראל ואמר לו הקב"ה שאינו יכול כי הוא בחינת שמש, והסביר ה"באבא סאלי" במתק לשונו, שמששה הוא פני חמה, וארץ ישראל בגלות הוא פני לבנה וגם יהושע בן נון הוא פני לבנה, ולכן יהושע הכניסם לארץ ישראל, ואם משה שהוא בבחינת חמה היה מכניסם, ארץ ישראל שהיא בחינת לבנה הייתה מתביישת, ורק לעתיד לבוא שיהיה "אור הלבנה כאור החמה" והיו שווים, ארץ ישראל תתעלה לדרגה של החמה ואז משה רבינו יכנס לארץ ישראל. כך ענה הבאבא סאלי על שאלתי, ויותר לא פירש את הדברים. (מפי עדות בעל המעשה הרב משה אדרעי)

המשיח. ואם כן יש לחזק עתה בקרב כל עם ישראל את כשרות התפילין של יד ושל ראש בכדי להתכונן לגאולה".

עוד סיפר הגר"ש וזנאר מאותה יחידות קודש מופלאה בענייני הכלל שאמר לו כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ש"תפקידו של רב בישראל בימינו, הוא להשריש בעם כי יש מנהיג לבירה זו. וכן כשדובר באיזה עניין של הלכה הביע כ"ק הגה"ק מליובאוויטש את דעתו באותו נושא הלכתי, אך אמר שאינו רוצה לפסוק, כי הוא מ"יראי ההוראה". והגר"ש וואזנער סיפר זאת בהתפעלות עצומה שביחד עם גדלות כזו בתורה שאינו בנמצא, עדיין הוא אומר על עצמו שהוא מ"יראי ההוראה". כאשר יצא הגר"ש וואזנאר מחדרו הקדוש ונכנס למכונית, היה מלא התפעלות ואמר למקורביו: "זה שהבקיאות של הרבי היא באופן של לא יאומן כי יסופר, לזה התכוננתי כי הדבר מפורסם לכל, אבל את העמקות הנפלאה שלו, זאת לא שיערתי". ובהזדמנות אחרת אמר לתלמידיו "כאשר יצאתי מחדרו של האדמו"ר מליובאוויטש, הרגשתי כפי שיוצאים מאדם גדול שבענקים". (בסוד שיח עמוד 146)

למה המנחת יצחק שינה בספרו פסק הלכה?

הגאון הגדול מגדולי פוסקי הדורות בכל הזמנים רבי יצחק יעקב וייס גאב"ד ירושלים זצ"ל בעל ה"מנחת יצחק" היה בקשר עשירות בשנים עם כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש. בנו היחיד הרה"ח רבי יששכר בעריש זצ"ל שכיהן ראש הקהל בק"ק "ויאל משה" במנצ'סטר, סיפר, כי בהיותו בפעם הראשונה ביחידות אצל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, עוד כאשר כיהן אביו הגדול כגאב"ד מנצ'סטר, הנה כאשר הציג את עצמו בפני כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, אמר לו בתחילת היחידות כי הוא מכיר היטב את אביו. בעודו מהרהר בתמיה רבה על כך, שכן למיטב ידיעתו הם לא נפגשו מעולם, הוסיף כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בחיור: "אני מכירו היטב מתוך ספריו". ואכן גם בספריו "מנחת יצחק" מביא כמה וכמה פעמים מפסקיו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ומכריע בדבריו.

אולם דבר נדיר ביותר שהגר"י וייס שינה פסק הלכה בגלל מכתבו של כ"ק מרן האדמו"ר מליובאוויטש. מדובר בשאלה הלכתית מעניינת בעניין חולה במחלה מידבקת לא עלינו, שצריך להיות בבית רפואה, אם מותר לאותו חולה להביא עימו תפילין, לקיום המצווה, אחר שלפי משפט הרופאים באותו מקום יש לשרוף את כלי תשמישיו של החולה לאחר שיתרפא ויצא מבית הרפואה. השאלה הזאת הונחה לפתחו של בעל ה"מנחת יצחק" ואכן בשו"ת מנחת יצחק חלק ג' הכריע הגר"י וייס זצ"ל, ש"אין לו להניח תפילין כיון שסוף סוף יבוא לידי ביזיון התפילין". אולם

בחלק ד' באופן נדיר ומפתיע מכריע הגאב"ד בעל ה"מנחת יצחק" למרות ש"רבו דעות האוסרים" כי לאותו חולה "יש לו להניח תפילין, ואין לחוש כל כך משום ביזיון התפילין". ומפרט בעל ה"מנחת יצחק" שתשובה

מופלאה של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש בסיפור דומה, הביא אותו לשינוי הפסק ההלכה. וכפי שממשיך בעל ה"מנחת יצחק" להסביר את הדברים בשו"ת מנחת יצחק חלק ד' עמוד לג' [מהדורה חדשה תש"ע] "נתעוררתי על ידי תלמיד חכם גדול אחד, שאם מניעת התפילין יכולה לגרום צער להחולה שנפשו עגומה עליו, לאיש ירא וחרד, על האי אפשרות לקיים מצוות הנחת תפילין, וחושש שלא להיות בכלל קרקפתא דלא מנח תפילין חס ושלום, וחלישת הדעת הזו, תועל לפעול גם כן חלישות בהבריאות של החולה, אז יש להקל להביא עימו התפילין, והראה לי שכהאי גוונא כתב לו הגאון הצדיק מליובאוויטש שליט"א בנידון חולה אחד, שהיה שאלה בדבר אם מותר לו להתפלל וללמוד.." (שו"ת מנחת יצחק חלק ד' מהדורה חדשה עמוד 4)

ב) אמנם נתעוררתי מת"ם גדול אחד, דאם מניעת התפילין יוכל לגרום צער להחולה, שנפשו עגומה עליו לאיש ירא וחרד על האי אפשרות לקיים מצוות תפילין, וחושש שלא להיות בכלל קרקפתא דלא מנח תפילין ח"ו, וחלישת הדעת הזו מוכל לפעול ג"כ חלישת בהבריאות של החולה, אז יש להקל להביא עימו התפילין, — והראה לי שכהאי גוונא כתב לו הגאון מליובאוויטש שליט"א, בנידון חולה אחד, שהיה שאלה בדבר אם מותר לו להתפלל וללמוד, — ומקור הלכה זו

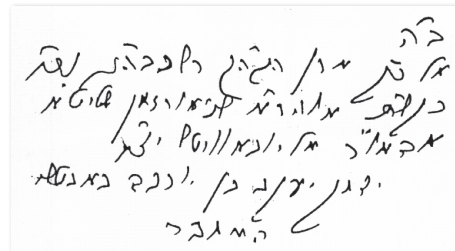
מנחת יצחק חלק ד עמ' לג

מבית הגנזים

השפעתו הגדולה להציל רבים ולהכניסם תחת כנפי השכינה

על אחד הספרים ששלח הגאון הגאב"ד בעל ה"מנחת יצחק" זצ"ל ונמצא בספרייתו הק' של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש נכתב בשער הספר "אל כ"ק מרן הגאון הקדוש רבן של כל בני הגולה וכו' בקש"ת מוהר"מ שניאורסאהן שליט"א אדמו"ר מליובאוויטש זצ"ל.

יצחק יעקב בן יזכבד באבטשי. המחבר."

הקדשה שכתב בעל ה"מנחת יצחק" לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

וכן במכתב שכתב במיוחד לרגל יום הולדת השבעים של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש הפליא במעשיו הכבירים וזו לשון מכתבו של בעל ה"מנחת יצחק"

בס"ד, יום ג' ו' ניסן תשל"ב

שלמא רבא אל כבוד קדושת הרב הגאון הצדיק

רבן של כל ישראל בני הגולה, צדיק יסוד עולם פטיש החזק עמוד הימיני וכו', כקש"ת מוה"ר מנחם שניאורסאהן שליט"א אדמו"ר מליובאוויטש ישמרנהו צורו וגואלו.

אחדשת"ה כמשפט לכהדג"ק שליט"א.

הנני בזה בברכתני הלבבית לרגלי יום הולדת של כבוד הדר גאון קדשו, למלאות לכהדג"ק שבעים שנה ביום י"א ניסן הבא עלינו לטובה לאורך ימים טובים ארוכים,

ואשריו ואשרי דורו (תום) עירובין די"ג ע"ב ד"ה נוח) בפעולותיו הנשגבות והשפעתו הגדולה להציל רבים מרדת שחת ולהכניסם תחת כנפי השכינה בכל מקומות מפורזים. כה יוסף השי"ת לכהדג"ק [לכבוד הדר גאון קודשו] אמיץ כח ושנות חיים טובים ארוכים להאיר עיני הרבים באהבת התורה והסידות ויראת שמים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

(ספריית האדמו"ר מליובאוויטש, שמן ששון מחבר'ך חלק ב' בערך)

יפה שיחתו

האוויר דארץ ישראל מחכים בזכות הראיה של משה

בביקורו המיוחד של כ"ק האדמו"ר בעל ה"לב שמחה" מגור זצוק"ל בהיכל קודשו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, לאחר שעלה כל כס נשיאות חסידות גור, עלה הנושא מה פעל ראיית משה על ארץ ישראל המובא בפרשתנו פרשת ואתחנן. הביקור התקיים ביום שני ח' אלול תשל"ח, לאחר שה"לב שמחה" חזר מביקור בשוויץ. להלן קטע מרתק מהשיחה שעסקה בעניין ראיית משה על ארץ ישראל.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: כבר מספר שבועות מאז שייצאתם מארץ ישראל?

ה"לב שמחה" מגור: כן, הגעתי לכאן משוויץ, שם שהיתי ארבעה שבועות חייך ה"לב שמחה" והוסיף: "ישנו איסור לצאת מארץ-ישראל יותר משלושים יום (כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ואדמו"ר מגור חייכו). אפשר לעשות כאן ארץ ישראל, שכן, היא תתפשט בכל העולם!

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: כן. דבר זה נפעל כאשר באים לביקור, ממילא, מכניס את האוויר "גושא" ו"אורא" [שגורו טומאה בארץ העמים על "גושא" ו"אורא"]

ה"לב שמחה" מגור: זהו רק ניצוץ. אך לגבי בתי כנסיות וכו' ודאי שכך הוא שהרי "עתידין בתי כנסיות שיקבעו בארץ ישראל בשלימות.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: אז יועברו כל הבתי כנסיות וכו' שהם בבחינת "מקדש מעט" כפי שאומרת הגמרא במסכת מגילה.

ה"לב שמחה" מגור: בגמרא שם מובא על כך הפסוק "כי כתבור בהרים וגו'". ראיית באיזה ספר שראייתו של משה את ארץ ישראל פעלה בכל העולם.

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש: כן, המשכה על ידי ראייה, ועוד ועיקר: איתא במסכת סוטה שמעשי משה הם נצחיים, שמכך מובן, שראייתו אז פועלת גם עתה.

ה"לב שמחה" מגור: כמדומני שהמהרש"א² מבאר שזה שאחז"ל ש"אורא דארץ-ישראל מחכים" זהו משום שמה שראה את ארץ-ישראל, וכשם שאילו משה היה נשאר בארץ ישראל היה הדבר בתוקפו, ולא היה חרב, כך זה נשאר באויר. והוסיף ה"לב שמחה" מגור בחיור: כיום המכונניות מקלקלות זאת, אך בימי המהרש"א עדיין לא היו מכוניות. (בסוד שיח עמוד 59)

1 תניא ר"א הקפר אומר עתידין בתי כנסיות ובתי מדרשות שבבבל שיקבעו בא"י שנאמר (ירמיהו מו, יח) כי כתבור בהרים וככרמל בים יבא והלא דברים ק"ו ומה תבור וכרמל שלא באו אלא לפי שעה ללמוד תורה ונקבעים בארץ ישראל בתי כנסיות ובתי מדרשות שקורין ומרביצין בהן תורה עאכ"ו.

2 לע"ע לא נמצא המהרש"א שביאר זאת, אולם יש לציין שבקובץ כרם שלמה (שנה יג' קונטרס א') מביא מכתב משר התורה הגאון מרואגצ'וב שביאר זאת כפי שציין ה"לב שמחה" וכתב בזה הלשון כי "אורא דארץ ישראל נשאר בקדושה לעולם, דזה פעל משה רבינו הראיה של ארץ ישראל"

